

**Protokół posiedzenia
Rady Narodowego Centrum Nauki
9 listopada 2023 r.**

Miejsce posiedzenia:

Narodowe Centrum Nauki
Kraków, ul. Twardowskiego 16

Uczestnicy spotkania:

Członkowie Rady Narodowego Centrum Nauki:

- 1) prof. dr hab. Krystyna Bartol
- 2) prof. dr hab. Justyna Chodkowska-Miszczyk
- 3) prof. dr hab. Wojciech Dajczak
- 4) dr Diana Dajnowicz-Piesiecka
- 5) prof. dr hab. Stefan Dziembowski
- 6) dr hab. inż. Krzysztof Fic
- 7) dr hab. Joanna Golińska-Pilarek
- 8) prof. dr hab. Robert Hasterok, Przewodniczący Rady NCN
- 9) prof. dr hab. inż. Monika Kaczmarek
- 10) prof. dr hab. Grzegorz Karch
- 11) prof. dr inż. Stanisław Karpiński
- 12) dr hab. inż. Alicja Kazek-Kęsik
- 13) prof. dr hab. inż. Barbara Klajnert-Maculewicz
- 14) prof. dr hab. Piotr Kopiec
- 15) prof. dr hab. Mariola Łaguna
- 16) dr hab. Bogusław Przywora
- 17) ks. prof. dr hab. Piotr Roszak
- 18) prof. dr hab. n. med. Piotr Skarżyński
- 19) prof. dr hab. Bronisław Rudak
- 20) dr hab. Bogumił Szady
- 21) prof. dr hab. n. med. Anetta Undas
- 22) prof. dr hab. Tomasz Zaleśkiewicz

Zaproszeni:

Dyrekcja NCN:

- 1) prof. dr hab. Krzysztof Józwiak, Dyrektor NCN
- 2) dr Marcin Liana, Zastępca Dyrektora NCN

Koordynatorzy Dyscyplin NCN:

- 3) dr inż. Ewelina Szymańska-Skolimowska
- 4) dr inż. Anna Fiust
- 5) dr Oskar Wolski
- 6) dr Anna Koteja
- 7) dr Anita Bielańska
- 8) dr Ulana Gocman
- 9) dr Magdalena Sobas
- 10) dr Anna Wieczorek
- 11) dr Monika Pobiega
- 12) dr Malwina Gębalska
- 13) dr Magdalena Jarosz

Pracownicy NCN:

- 14) Maciej Wais, Główny Księgowy NCN
- 15) dr Anna Strzebońska, Kierownik ZAE NCN
- 16) Dominika Lewkiewicz, Kierownik ZKA NCN
- 17) dr Marzena Oliwkiewicz-Mikłasińska, Kierownik ZFN NCN
- 18) Justyna Woźniakowska, Kierownik DWM NCN
- 19) mec. Jakub Michaluk, Kierownik ZRP NCN
- 20) Katarzyna Pietrzak, Kierownik Działu Finansowo-Księgowego NCN
- 21) Joanna Pieróg, Główny specjalista ds. controllingu NCN

- 22) Tomasz Król, Kierownik ZTI NCN
- 23) Katarzyna Sadowska-Likos, Kierownik DOW NCN
- 24) Iwona Dąbrowska, Kierownik DSO NCN
- 25) dr Weronika Bieniasz, Kierownik ZESOW NCN
- 26) Teresa Żanowska, Kierownik DBNiRN NCN
- 27) dr Magdalena Nowak, DWM NCN
- 28) Anna Skórka, ZESOW NCN
- 29) Magdalena Borska, Kierownik KR NCN
- 30) Anna Korzekwa-Józefowicz, Pełnomocniczka dyrektora NCN ds. komunikacji
- 31) Joanna Blitek, KR NCN
- 32) Jolanta Lisowska, KR NCN
- 33) Grzegorz Gilewski, KR NCN

Program posiedzenia:

1. Powitanie prof. dr hab. Krzysztofa Józwiaka, nowego Dyrektora Narodowego Centrum Nauki.
2. Pożegnanie prof. dr hab. Zbigniewa Błockiego, Dyrektora Narodowego Centrum Nauki w latach 2015-2023.
3. Przyjęcie protokołu poprzedniego posiedzenia Rady NCN.
4. Przedstawienie informacji kwartalnej Narodowego Centrum Nauki o zakresie wykonanych zadań i wydatkowanych na ten cel środkach.
5. Zaopiniowanie projektu planu finansowego NCN na rok 2024.
6. Dyskusja dotycząca możliwości warunkowego rekomendowania do finansowania wniosków w konkursach: OPUS 25, PRELUDIUM 22, SONATA BIS 13 i MAESTRO 15.
7. Omówienie propozycji zmian w Regulaminie przyznawania środków na realizację zadań finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki w zakresie projektów badawczych.
8. Przyjęcie ocen raportów końcowych z realizacji grantów Narodowego Centrum Nauki.
9. Przyjęcie zasad współpracy Narodowego Centrum Nauki i Fundacji Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta w zakresie programu Fulbright Senior Award.
10. Określenie kosztów w Komponentach badawczych finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki w ramach projektów finansowanych w programach przeprowadzanych wspólnie przez Fundację Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta i Narodowe Centrum Nauki.
11. Przyjęcie zmian w warunkach przeprowadzania konkursu SONATINA na projekty badawcze.
12. Przedstawienie propozycji zmian w Regulaminie przyznawania środków na realizację zadań finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki w zakresie projektów badawczych obowiązującym w konkursie SONATINA 8, planowanym do ogłoszenia 15 grudnia br.
13. Przedstawienie propozycji warunków oraz regulaminu przyznawania środków na realizację przez polskie zespoły badawcze zadań finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki w konkursie DAINA 3 na polskolitewskie projekty badawcze, planowanym do ogłoszenia 15 grudnia br.
14. Przeprowadzenie dyskusji na temat kadencyjności zatrudniania na stanowisku Koordynatora Dyscyplin Narodowego Centrum Nauki.
15. Sprawy wniesione i komunikaty.

Ad. 1. Powitanie prof. dr hab. Krzysztofa Józwiaka, nowego Dyrektora Narodowego Centrum Nauki.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN przywitał prof. Krzysztofa Józwiaka, nowego Dyrektora NCN, który czekał na nominację Ministra Edukacji i Nauki łącznie 7 miesięcy i 27 dni. Przypomniął, że prof. Józwiak przez 8 lat był członkiem Rady NCN, w tym przewodniczył pracom Komisji Rady NCN ds. regulaminów i procedur. Wskazał, że pełnienie funkcji Dyrektora NCN to obecnie szczególna misja, w kontekście dbałości o utrzymanie niezależności politycznej instytucji oraz w sytuacji niezwykle ograniczonego budżetu. Dlatego potrzebne są dalsze działania na rzecz zwiększenia nakładów finansowych NCN, ponieważ tak niski, jak obecnie, budżet NCN oznacza dramatyczne niedofinansowanie środowiska naukowego. Zwrócił uwagę, że jedną z naczelnych, i zawartych także w ustawie o Narodowym Centrum Nauki, wartości w NCN jest „checks and balances”, czyli system wzajemnego równoważenia się różnych ośrodków decyzyjnych – dyrekcji, Rady NCN, ekspertów dokonujących oceny wniosków oraz Koordynatorów Dyscyplin czuwających nad rzetelnością procesu oceny, a wspólnym mianownikiem jest optymalna realizacja wszystkich zadań w sytuacji mocno ograniczonego czasu i zasobach. Gratulując prof. Józwiakowi przekazał życzenia jak najlepszego wykorzystania kadencji na stanowisku Dyrektora NCN i zapewnił pełne wsparcie Rady NCN w tym zakresie.

Prof. dr hab. Krzysztof Józwiak Dyrektor NCN podziękował prof. Robertowi Hasterokowi za serdeczne powitanie. Przekazał, że pomimo świadomości wyzwań jakie przed nim stoją, docenia to, że instytucję tworzą osoby bardzo zaangażowane, zarówno po stronie Rady, jak i pracowników Biura NCN. Wskazał na szereg zadań, w tym na kwestie finansowe, które obecnie są dla niego priorytetem. Wyraził opinię, że wartością NCN jest bardzo klarowny podział kompetencji, który odwzorowuje dobry układ korporacyjny, w którym Rada pełni rolę nadzorczą, odpowiada za określanie priorytetowych obszarów badań podstawowych, warunków konkursów i wpływa na proces oceny wniosków poprzez wybór ekspertów, natomiast sam proces oceny skonstruowany jest niezależnie. Biuro NCN realizuje zadania i czuwa, aby wszystko przebiegało w sposób prawidłowy i jest to według niego niezwykle ważne. Wyraził gotowość do dalszego utrzymania wysokiego standardu działalności Centrum i zadeklarował współpracę z Radą NCN w tym zakresie.

Prof. dr hab. Michał Karoński były Przewodniczący Rady NCN w imieniu byłych członków Rady NCN podziękował prof. Krzysztofowi Józwiakowi za podjęcie trudu pełnienia funkcji Dyrektora NCN.

Ad. 2. Pożegnanie prof. dr hab. Zbigniewa Błockiego, Dyrektora Narodowego Centrum Nauki w latach 2015-2023.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN podziękował prof. Zbigniewowi Błockiemu za niezwykle długą służbę w NCN. Wskazał, że prof. Zbigniew Błocki był członkiem Rady NCN w latach 2010-2015, przez osiem lat Dyrektorem NCN, a następnie, przez ponad pół roku pełnił obowiązki Dyrektora NCN do czasu powołania na tę funkcję prof. Krzysztofa Józwiaka i bardzo zasłużył się na rzecz jak najlepszego funkcjonowania NCN. Podziękował za niestrudzoną, bezkompromisową oraz szczerą w wyrażaniu opinii. Przekazał życzenia dalszych sukcesów zawodowych.

Prof. dr hab. Michał Karoński były Przewodniczący Rady NCN w imieniu byłych członków Rady NCN podziękował prof. Zbigniewowi Błockiemu za niemal 13 lat pracy na rzecz NCN. Przypominał, że z Centrum odchodzi członek pierwszego składu Rady NCN. Wskazał na zasługi prof. Błockiego, który odegrał w funkcjonowaniu instytucji bardzo ważną rolę, był głosem rozsądku, wyważonych i przemyślanych propozycji programowych oraz orędownikiem jednakowych standardów i wymagań w stosunku do wszystkich reprezentowanych w NCN dziedzin nauki. Docenił jego otwartość w wyrażaniu krytycznych opinii, często będących w kontrze do poglądów większości, wskazał na uczciwą bezkompromisowość, która była szczególnie ważna, gdyż skłaniała do refleksji i korygowania subiektywnych ocen. Zwrócił uwagę, że prof. Błocki dał się również poznać jako obrońca praw kobiet, gdyż to jemu NCN zawdzięcza wprowadzenie prokobiecych regulacji np. wydłużenia w związku z wychowywaniem dzieci, przedziałów czasowych branż pod uwagę przy ocenie dorobku naukowego aplikantek. Walka o stworzenie warunków sprzyjających wyrównaniu szans kobiet w dostępie do grantów uświadomiła Radzie ważność tej kwestii. Przekazał, że prof. Błocki odegrał główną rolę w dwóch ważnych dla funkcjonowania NCN sprawach organizacyjnych. Pierwsza z nich to doprowadzenie do zakupu przez ministerstwo obecnej siedziby NCN w Krakowie, natomiast drugą było skuteczne wprowadzenie elektronicznego obiegu dokumentów, co umożliwiło niezakłócone działanie NCN w okresie pandemii. Przekazał, że prof. Błocki w swojej pracy kładł nacisk na międzynarodową współpracę Centrum z innymi agencjami grantowymi w Europie i na świecie. Dzięki jego zaangażowaniu NCN uzyskało ważnych partnerów zagranicznych i rozwinęło system współdzielonej oceny grantów. Ważnym osiągnięciem było sfinalizowanie współpracy z Towarzystwem Maxa Plancka w postaci programu Dioscuri, którego ostatni etap został zablokowany niezrozumiałą decyzją Ministra Edukacji i Nauki. Wskazał, że ostatnie dwa lata dyrektorowania prof. Błockiego były niezwykle trudne dla Centrum, ze względu na próbę ograniczania przez ministerstwo niezależności NCN, czy podejmowanie działań mających na celu likwidację agencji w obecnej postaci i głównie dzięki niemu akcja ta zakończyła się klęską decydentów. Dlatego największą zasługą prof. Zbigniewa Błockiego dla NCN jest jego postawa i determinacja, z jaką walczył o niezależność instytucji. Podziękował prof. Błockiemu za prawie 9 lat pracy na stanowisku Dyrektora NCN.

Prof. dr hab. Grzegorz Karch, prof. dr hab. inż. Monika Kaczmarek oraz prof. dr hab. Krystyna Bartol w imieniu wszystkich członków Rady NCN dotychczasowych kadencji podziękowali prof. Zbigniewowi Błockiemu za współpracę.

Prof. dr hab. Zbigniew Błocki były Dyrektor NCN podziękował za słowa skierowane pod jego adresem. Przekazał, że członkostwo w Radzie NCN pierwszej kadencji szczególnie utkwiło w jego pamięci. Wyraził opinię, że obecna działalność NCN stanowi kontynuację decyzji podjętych podczas pierwszych posiedzeń

Rady. Jego zdaniem powstanie i funkcjonowanie NCN, w obliczu stanu polskiej nauki, jest olbrzymią satysfakcją, dlatego czuje ulgę, że koniec jego przygody z NCN odbywa się w okolicznościach sprzyjających przetrwaniu Centrum. Wyraził przekonanie, że istnienie takich instytucji jak NCN jest niezbędne dla rozwoju nauki. Niezależność, dbałość o jakość naukową są najważniejszymi standardami i wyraził nadzieję, że będą one nadal obowiązywać. Zwrócił uwagę na szczególną rolę działań NCN w kwestii zarządzania nauką w kraju i programami europejskimi. Pogratulował prof. Krzysztofowi Józwiakowi objęcia stanowiska Dyrektora NCN.

Ad. 3. Przyjęcie protokołu poprzedniego posiedzenia Rady NCN.

Członkowie Rady NCN przyjęli treść protokołu poprzedniego posiedzenia Rady NCN.

Ad. 4. Przedstawienie informacji kwartalnej Narodowego Centrum Nauki o zakresie wykonanych zadań i wydatkowanych na ten cel środkach.

Dr Marcin Liana Zastępca Dyrektora NCN przedstawił informację kwartalną o zakresie wykonanych przez NCN zadaniach i wydatkowanych na ten cel środkach w okresie od 1 lipca do 30 września 2023 r. (w załączeniu). Poinformował, że w omawianym okresie ogłoszono konkursy SONATA 19, OPUS 26+LAP /Weave oraz rozstrzygnięto konkurs SONATINA 7, w którym do finansowania zakwalifikowano 38 wniosków na łączną kwotę 32 mln zł. Rozstrzygnięto również konkurs MINIATURA 7, w ramach którego do finansowania zakwalifikowano 383 wnioski na kwotę 14,7 mln zł oraz zamknięto nabór wniosków w konkursie PRELUDIUM, w którym złożono 229 wniosków, w konkursie SONATA BIS 13, w którym złożono 420 wniosków i w konkursie MAESTRO 15, w którym złożono 56 wniosków. Przekazał, że kontynuowano nabór i ocenę formalną wniosków w konkursach NAWA tj. „Profesura NAWA 2022” oraz „Polskie Powroty 2022”. Natomiast w ramach konkursów międzynarodowych, ogłoszono nabór wniosków w konkursie IMPRESS-U oraz zamknięto nabór wniosków pełnych w konkursach: JPIAMR-ACTION Call 2023 (złożono 35 wniosków, w tym 7 po stronie polskiej), ForestValue2 Call 2023 (złożono 25 wniosków, w tym 8 po stronie polskiej). Poinformował, że w konkursie CHIST-ERA Call 2022 zakwalifikowano do finansowania po stronie polskiej 3 wnioski na łączną kwotę 4,018 mln zł oraz 5 wniosków po stronie polskiej w konkursie CHIST-ERA ORD Call na łączną kwotę 3,47 mln zł. Poinformował, że we wskazanym okresie nadal podpisywane były umowy o finansowanie grantów w ramach wcześniej rozstrzygniętych konkursów od 39 do 48 edycji oraz w konkursie MINIATURA 7. Przekazał, że w trzecim kwartale wpłynęło ponad 300 wniosków o zmianę warunków realizacji grantów określonych w umowach. W ramach nadzoru nad realizacją badań naukowych rozliczono 5018 raportów rocznych oraz 111 raportów końcowych, natomiast w zakresie kontroli i audytu przekazał, że zakończono 7 kontroli planowych, natomiast w ramach kontroli zewnętrznej rozpoczął się audyt operacji Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021. Przypomniał, że kontrola Ministerstwa Edukacji i Nauki dotycząca weryfikacji zarzutów formułowanych pod adresem NCN w skargach kierowanych do ministerstwa oraz oceny zgodności działania NCN z przepisami prawa, trwająca od grudnia 2022 r. nie została w pełni zakończona. Na przełomie czerwca/lipca br. NCN otrzymało projekt wystąpienia pokontrolnego i odniosło się do uwag, które w większości miały charakter detaliczny, jednakże ostateczne wystąpienie pokontrolne nie zostało jeszcze przekazane. Poinformował, że na koniec trzeciego kwartału 2023 r. dotacja podmiotowa na inwestycje i zadania inwestycyjne została wykorzystana w 66%, natomiast celowa w 92,3%. Zwrócił uwagę na szeroką działalność informacyjno-promocyjną NCN oraz udział pracowników i członków Rady w różnych spotkaniach, konferencjach i innych wydarzeniach naukowych.

Dr hab. inż. Alicja Kazek-Kęsik zwróciła się z pytaniem dotyczącym niewielkiej liczby podpisanych umów w konkursie POLONEZ BIS 3. Z informacji wynika, że do finansowania zakwalifikowano 50 projektów, z czego podpisano dotychczas tylko 7 umów o realizację projektów.

Justyna Woźniakowska Kierownik Działu Współpracy Międzynarodowej NCN poinformowała, że niewielka liczba podpisanych umów w konkursie POLONEZ BIS 3 wynika z trudności związanych z przyjazdem do Polski kierowników projektów m.in. problemów wizowych czy problemów rodzinnych. Dlatego, w znacznej części zakwalifikowanych do finansowania projektów, wnioskowane jest odroczenie terminu rozpoczęcia ich realizacji. Wskazała, że nie ma ryzyka braku uruchomienia tych projektów, a liczba podpisanych umów będzie sukcesywnie wzrastać.

Dominika Lewkiewicz Kierownik Zespołu ds. Kontroli i Audytu NCN na pytanie ks. prof. Piotra Roszaka dotyczące kontroli Ministerstwa Edukacji i Nauki poinformowała, że kontrola dotyczyła weryfikacji zarzutów formułowanych pod adresem NCN w skargach kierowanych do ministerstwa oraz oceny zgodności działania

NCN z przepisami. Zakres kontroli obejmował okres od 1 stycznia 2020 r. do dnia rozpoczęcia kontroli, z możliwością zasięgnięcia informacji z okresów wcześniejszych. Odnośnie uwag zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego przekazała, że dotyczyły kwestii związanych z wydawaniem przez NCN decyzji administracyjnych w związku ze zmianą jednostki realizującej grant NCN. Przekazała, że kontrola zakończyła się 30 marca br., NCN odpowiedział na projekt wystąpienia pokontrolnego w lipcu br., i odpowiedź obecnie jest rozpatrywana przez ministerstwo, ale nie ma określonego terminu zakończenia tej czynności.

Maciej Wais Główny Księgowy NCN na pytanie ks. prof. Piotra Roszaka dotyczące planów wydatkowania dotacji na inwestycje i zadania inwestycyjne i ryzyka niewykorzystania tej dotacji w 100% poinformował, że planowane na 2023 r. wydatki w tym zakresie nie będą już wysokie. Przewidywane jest zakończenie dwóch przedsięwzięć, natomiast trzecie, mające na celu wygłuszenie szumów generowanych przez urządzenia na dachu NCN, jest rozważanie do realizacji w zależności od wyników przeprowadzonych ekspertyz w tym zakresie. Przekazał, że środki, które nie zostaną wykorzystane na ten cel zostaną zwrócone do ministerstwa.

Ad. 5. Zaopiniowanie projektu planu finansowego NCN na rok 2024.

Maciej Wais Główny Księgowy NCN zwrócił się z prośbą do Rady o zaopiniowanie projektu Planu finansowego NCN na rok 2024 w układzie tradycyjnym oraz w układzie zadaniowym na rok 2024 oraz na dwa kolejne lata. Wskazał, że projekt Planu finansowego NCN został sporządzony w oparciu o otrzymane z Ministerstwa Edukacji i Nauki limity na poszczególne dotacje na realizację zadań ustawowych, to znaczy podmiotową, inwestycyjną i celową, a także w oparciu o prognozowane przez NCN przychody i wpływy z innych źródeł finansowania działalności NCN. Projekt Planu finansowego NCN jest częścią projektu ustawy budżetowej na rok 2024 przyjętej przez Radę Ministrów z końcem września 2023 r. i przekazanej do Sejmu RP. Poinformował, że po zaopiniowaniu planu przez Radę NCN będzie on zatwierdzany przez Ministra Edukacji i Nauki, i w takiej postaci będzie podstawą gospodarki finansowej Centrum, aż do momentu zatwierdzenia ustawy budżetowej na 2024 r. Przekazał, że kwota dotacji podmiotowej przeznaczanej na finansowanie kosztów funkcjonowania Centrum w 2024 r. wyniesie 57,5 mln zł, i jest to kwota wyższa od tegorocznej o ok. 14 mln zł. Przyrost ten wynika z dodatkowych środków otrzymanych przez NCN na fundusz wynagrodzeń w 2024 r. związanych ze wskaźnikiem inflacyjnym oraz szacowanymi kosztami poszczególnych komórek organizacyjnych NCN na realizowane przez nie działania. Przekazał, że na szacunki dotyczące kosztów energii, materiałów i usług znaczący wpływ ma również inflacja, a także wzrost kosztów związanych z obsługą posiedzeń Zespołów Ekspertów. Wskazał, że w toku prac budżetowych Ministerstwo Edukacji i Nauki przyznało dla NCN ok. 4 mln zł dodatkowych środków na dotację podmiotową, co zapewnia bufor bezpieczeństwa i pewną elastyczność w 2024 r. na wykorzystanie tych środków. Poinformował, że dotacja celowa na realizację przez NCN zadań ustawowych wyniesie 1,38 mld zł i jest ona niższa o 9 mln zł w stosunku do 2023 r. Kwota ta zapewni finansowanie już zaciągniętych zobowiązań wynikających z umów grantowych, a także realizowanie kolejnych edycji konkursów, ale na niskim ok. 10% poziomie wskaźnika sukcesu. Wskazał, że kwota dotacji inwestycyjnej pozostała na poziomie z roku 2023 i wynosi 1,3 mln zł. W dalszym ciągu dotacja wydatkowana będzie na inwestycje w zakresie IT, rozbudowy systemów związanych z obsługą budynku oraz systemów dotyczących obsługi hybrydowych posiedzeń Zespołów Ekspertów. W zakresie dodatkowych źródeł finansowania przekazał, że NCN zaplanowało pozyskanie z Komisji Europejskiej kwoty 12 mln zł w ramach realizacji różnego typu programów Horyzontu 2020 oraz Horyzontu Europa. Kwota 5,5 mln zł to środki planowane do otrzymania z Instytutu Maxa Plancka z tytułu realizacji programu Dioscuri, natomiast z Funduszy Norweskich NCN otrzyma kwotę w wysokości 2,4 mln zł na finansowanie kosztów zarządzania programem oraz 14 mln zł w formie bezpośredniego finansowania grantów. Podsumował, że całościowy budżet NCN kształtuje się na poziomie roku 2023, przyrost wynosi ok. 5 mln zł, co stanowi 0,4% w stosunku do środków, którymi NCN dysponuje w tym roku.

Ks. prof. dr hab. Piotr Roszak zwrócił uwagę na część planu finansowego w układzie zadaniowym w zakresie liczby realizowanych grantów. Wskazał na obniżający się miernik, gdyż w 2013 r. wartość bazowa wskazuje na 10 060 projektów, natomiast w roku 2024 r. zaplanowano realizację 8 096 projektów, a w 2025 i 2024 wartości te odpowiednio spadają do liczby 7 596 i 6 835 projektów. Wyraził opinię, że prognozy te nie są optymistyczne.

Dr Anna Strzebońska Kierownik Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji NCN poinformowała, że szacunki dotyczące liczby grantów realizowanych w NCN w 2024 r. i dwóch kolejnych latach zmieniają się przede wszystkim ze względu na spadający wskaźnik sukcesu w konkursach NCN, co oznacza, że NCN finansuje mniej grantów. Dodatkowo, kwoty finansowanych grantów są coraz wyższe. Natomiast, biorąc pod uwagę

kwoty przekazywane naukowcom obraz nie jest tak pesymistyczny. Wskazała, że wartość bazowa liczby finansowanych projektów została ustawiona na lata, gdy NCN finansował bardzo dużo projektów, przy czym ich jednostkowe kwoty były znacznie niższe. Obecnie granty w konkursach NCN są bardziej kosztochłonne, dlatego też widoczny jest znaczny spadek liczbowy. Zwróciła uwagę, że w Sprawozdaniu z działalności NCN za dany rok, wskaźniki te są nieco wyższe niż szacunki. Tendencja ta wynika m.in. z nieujmowania w szacowaniu opcji przesunięcia kwot, czy też wydłużania projektów, gdyż są to wartości niepewne.

Prof. dr inż. Stanisław Karpiński zwrócił się z pytaniem, czy znana jest suma dotacji przeznaczonych dla Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w 2024 r.

Maciej Wais Główny Księgowy NCN przekazał, że NCBiR otrzymuje z Ministerstwa Edukacji i Nauki kwotę 763 mln zł natomiast łączny budżet tej agencji to ok. 8 mld zł.

Prof. dr inż. Stanisław Karpiński wyraził opinię, że kwota przekazywana przez Ministerstwo Edukacji i Nauki do NCBiR powinna przejść do budżetu NCN ze względu na to, że NCBiR otrzymuje bardzo wysokie dotacje strukturalne i nie jest w stanie wydatkować w 100% swojego budżetu. Wskazał, że NCBiR obecnie nie podlega Ministerstwu Edukacji i Nauki a Ministerstwu Funduszy, więc finansowanie agencji z MEiN nie jest zasadne.

Dr hab. inż. Alicja Kazek-Kęsik zwróciła się z pytaniem, czy w związku z przedstawionym planem, w rezultacie wcześniejszych starań, udało się uzyskać zwiększenie środków na wynagrodzenia pracowników NCN w 2024 r.

Maciej Wais Główny Księgowy NCN poinformował, że pierwotne założenia do ustawy budżetowej na rok 2024 r. uwzględniały wskaźnik waloryzacji wynagrodzeń w sferze publicznej na poziomie 6,6% i taki wzrost został zaplanowany w budżecie NCN. W ramach dodatkowych działań, wskaźnik ten został zwiększony do 12,3% i to również zostało przełożone na plan finansowy NCN.

Rada NCN w drodze głosowania (22 głosy „za”) pozytywnie zaopiniowała projekt Planu finansowego NCN na rok 2024, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 100/2023 (w załączeniu).

Ad. 6. Dyskusja dotycząca możliwości warunkowego rekomendowania do finansowania wniosków w konkursach: OPUS 25, PRELUDIUM 22, SONATA BIS 13 i MAESTRO 15.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN poinformował, że w związku ze zmianą sytuacji politycznej w Polsce i nowych realiach, które mogą przyczynić się do zwiększenia budżetu NCN, dyrekcja planuje przygotować się na wzrost dotacji celowej Centrum. Przekazał, że w Komisjach głównych Rady HS, ST, NZ przedstawiono wstępnie propozycję możliwości warunkowego rekomendowania do finansowania wniosków w konkursach OPUS 25, PRELUDIUM 22, SONATA BIS 13 i MAESTRO 15. Przypomniał, że nabór wniosków w konkursach OPUS 25, PRELUDIUM 22 zakończył się w czerwcu br., w których proces oceny wniosków jest w trakcie drugiego etapu, natomiast nabór wniosków w konkursach SONATA BIS 13 i MAESTRO 15 zakończył się we wrześniu br., więc ocena wniosków jest na wcześniejszym etapie. Poinformował, że Dyrektor NCN zwrócił się do Rady pisemnie z prośbą tej sprawie (w załączeniu).

Prof. dr hab. Krzysztof Józwiak Dyrektor NCN przekazał, że przewidywany współczynnik sukcesu w konkursach OPUS 25, PRELUDIUM 22, SONATA BIS 13 i MAESTRO 15 będzie bardzo niski. Na etapie konstruowania przyszłorocznego budżetu NCN zgłosiło zapotrzebowanie na dodatkowe środki finansowe, w wyniku czego zwiększone zostały środki w ramach dotacji podmiotowej, natomiast nie zwiększono środków w dotacji celowej. W jego ocenie istnieją obecnie szanse na zwiększenie kwoty dotacji celowej dla NCN na rok 2024, choć nie ma oficjalnych przesłanek, aby taką sytuację zakładać ze względu na brak przyjęcia przez rząd ustawy budżetowej na rok 2024. Wyraził przekonanie, że NCN powinno się przygotować na realizację zadań z uwzględnieniem dodatkowych środków. Zwrócił uwagę, że uzyskanie takich środków wpływa na logistykę finansową NCN, co oznacza, że mogą pojawić się trudności z wydatkowaniem całej kwoty dotacji w roku jej przyznania. Przekazał, że przeprowadzona analiza wskazuje, że wydatkowanie w 2024 r. dodatkowych środków byłoby możliwe poprzez zwiększenie budżetów aktualnie trwających konkursów tj. OPUS 25, PRELUDIUM 22 oraz SONATA BIS 13, MAESTRO 15, a także zwiększenie finansowania w kolejnych konkursach, które zostaną dopiero ogłoszone, i których finansowanie rozpoczyna się w 2024 r. Przekazał, że aby przygotować się na tę okoliczność, zostało zaproponowane rozwiązanie polegające na tym, że Zespoły Ekspertów w trwających obecnie konkursach będą tworzyć listy rezerwowe, które będą mogły

zostać wykorzystane do rozdysponowania ewentualnych dodatkowych środków w przypadku ich uzyskania przez Centrum. Poinformował, że zwrócił się do Komisji Rady NCN ds. regulaminów i procedur o przygotowanie uchwały umożliwiającej tworzenie przez Zespoły Ekspertów list rezerwowych oraz zaproponowanie odpowiedniego, rzetelnego i bezstronnego sposobu podziału tych środków w ramach list rezerwowych na poszczególne grupy dyscyplin. Przekazał, że wyniki konkursu OPUS 25 i PRELUDIUM 22 zostaną ogłoszone pod koniec listopada br. i wnioskodawcy otrzymają pozytywne bądź negatywne decyzje dotyczące finansowania. Wnioskodawcy, których wnioski znajdują się na listach rezerwowych, zostaną o tym poinformowani i otrzymają dodatkową informację, że możliwość finansowania tych wniosków będzie uruchomiona pod warunkiem zwiększenia w przyszłym roku budżetu NCN. Jednocześnie przekazał, że wobec wniosków umieszczonych na listach rezerwowych mogą być podejmowane inne czynności, tj. złożenie odwołania, czy też kolejny nabór w konkursach NCN. W sytuacji, kiedy Rada podejmie decyzję o przyznaniu dodatkowego finansowania, NCN będzie kontaktować się z wnioskodawcami z list rezerwowych z pytaniem, czy są dalej zainteresowani wsparciem NCN, gdyż z uwagi na to, że może minąć kilka tygodni czy miesięcy, plany wnioskodawców dotyczące finansowania badań mogą ulec zmianie. Poinformował, że przy ogłaszaniu wyników NCN będzie informowało środowisko w sprawie list rezerwowych, wyjaśniając co oznacza, że dany wniosek znalazł się na liście rezerwowej. Zwrócił uwagę, że to, czy dany wniosek z list rezerwowych będzie finansowany zależy od decyzji Rady dotyczących zwiększenia wysokości środków finansowych na poszczególne konkursy.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur poinformowała, że Komisja popiera te działania. Przekazała, że podczas dyskusji pojawiły się pewne wątpliwości, ale w rezultacie zaproponowany mechanizm podziału środków jest w opinii Komisji zabezpieczeniem transparentności tego procesu. W przypadku otrzymania dodatkowych środków finansowych, Rada będzie musiała podjąć decyzję, jaką kwotę przeznacza na poszczególne konkursy, gdyż uchwała dotyczy czterech konkursów. W zależności od tego, ile będzie dodatkowych środków, Rada będzie decydować, jak te środki podzielić. Zwróciła uwagę, że uchwała sankcjonuje listy rezerwowe, gdyż warunki i regulaminy konkursów nie dają takich możliwości, a bez list rezerwowych nie będzie szans na uruchomienie dodatkowych środków finansowych.

Prof. dr hab. inż. Monika Kaczmarek zwróciła uwagę, że ważne jest zachowanie transparentności tego procesu i przekazanie, że to nie Rada będzie decydować o tym, który grant będzie finansowany z dodatkowych środków, ale eksperci na podstawie stworzonych list rankingowych. Ważny jest również odpowiedni komunikat do środowiska, który powinien pokazywać transparentność tego procesu.

Prof. dr hab. Wojciech Dajczak przekazał, że zaproponowane rozwiązanie stwarza stan niepewności, dlatego w jego opinii potrzebna jest granica końcowa tej niepewności.

Prof. dr hab. Mariola Łaguna w kwestii terminów wskazała, że należy wziąć pod uwagę nie tylko interes NCN, ale również interes wnioskodawców, którzy oczekują rozstrzygnięć przed kolejnym terminem naboru wniosków np. przed 15 czerwca br. Te osoby, które będą na liście rezerwowej powinny otrzymać informację na tyle wcześniej, aby możliwe było, w przypadku braku decyzji o finansowaniu, złożenie wniosku do kolejnego konkursu.

Dr inż. Ewelina Szymańska-Skolimowska Koordynator Dyscyplin ST zwróciła uwagę, że kiedy NCN będzie publikować pierwotne listy rankingowe z niskim współczynnikiem sukcesu, to wraz z komunikatem o wynikach umieszczona będzie również informacja wyjaśniająca, dlaczego niektórzy wnioskodawcy znaleźli się na listach rezerwowych i co to dla nich oznacza.

Ks. prof. dr hab. Piotr Roszak zwrócił uwagę, że uchwała otwiera coś nowego w historii NCN, czyli nową ścieżkę myślenia o finansowaniu rezerwowym. Dlatego w jego opinii, należy rozważyć wprowadzenie takiego rozwiązania globalnie.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur poinformowała, że kiedyś wszystkie decyzje o finansowaniu Rada podejmowała przed oceną wniosków w danym konkursie, potem wprowadzono algorytm podziału, w którym decyzje o finansowaniu podejmowane są po pierwszym etapie oceny. W jej opinii jest to dobry krok dla wprowadzenia dodatkowego mechanizmu w sytuacjach, kiedy wnioskodawcy z różnych powodów rezygnują z przyznanego grantu, dlatego warto rozważyć wprowadzenie

takiego uniwersalnego narzędzia. Zwróciła uwagę, że takie rozwiązanie należałoby wprowadzić, kiedy sytuacja finansowa NCN i możliwości zasobów kadrowych będą lepsze.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN zwrócił uwagę, aby myśleć o tym rozwiązaniu w kontekście danego panelu i danego konkursu. Zdarzały się okresy funkcjonowania Centrum, kiedy można się było odnieść do uwag ekspertów i ulepszyć wnioski zgodnie ze wskazówkami, a później okazywało się, że projekt w kolejnym rozdaniu, pomimo wprowadzonych sugestii, został oceniony inaczej i jeszcze gorzej. Dlatego wprowadzenie list rezerwowych może być przyczynkiem do systemowego myślenia na ten temat w przyszłości.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur zaproponowała, aby treść uchwały została uzupełniona o datę graniczną. Zwróciła uwagę, że może być taka sytuacja, że NCN otrzyma niewielkie środki finansowe i Rada nie będzie chciała alokować tych dodatkowych pieniędzy na konkursy, których ta uchwała dotyczy.

Członkowie Rady NCN zaproponowali, aby tą datą była data czerwcowego posiedzenia Rady, tj. 7 czerwca 2024 r.

Rada NCN w głosowaniu (21 głosów „za”, 1 głos „wstrzymujący”) przyjęła uchwałę nr 106/2023 w sprawie możliwości tworzenia list rezerwowych w konkursach OPUS 25, PRELUDIUM 22, SONATA BIS 13 i MAESTRO 15.

Ad. 7. Omówienie propozycji zmian w Regulaminie przyznawania środków na realizację zadań finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki w zakresie projektów badawczych.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur powróciła do dyskusji z poprzedniego posiedzenia, kiedy Rada wstępnie zaakceptowała propozycję Komisji dotyczącą uzupełnienia kryterium oceny „A3. Możliwość wykonania projektu badawczego” w zakresie oceny składu zespołu badawczego i przydziału zadań badawczych, w tym kwalifikacji wykonawców, oceny harmonogramu prac badawczych, a także zwiększenie wagi tego kryterium w ogólnej ocenie projektu, kosztem obniżenia wagi w kryterium „A2. Potencjalny wpływ projektu badawczego”. Przekazała, że do dalszych dyskusji Rady pozostała kwestia ewentualnego wprowadzenia kryterium oceny kosztorysu ze skalą punktową 0,1,2. Zaznaczyła, że obecna ocena kosztorysu odbywa się poprzez udzielenie odpowiedzi „tak” lub „nie” na pytanie „Czy planowane koszty są uzasadnione w stosunku do przedmiotu i zakresu badań?”. Wyjaśniła, że odpowiedź „nie” dyskwalifikuje wniosek, a eksperci nie chcąc dyskwalifikować dobrego wniosku wskazują odpowiedź „tak”, tym samym nie mając możliwości wskazania drobnych nieprawidłowości w kosztorysie. Propozycja wprowadzenia skali punktowej ma na celu umożliwienie zróżnicowania oceny kosztorysu, wskazanie jego słabych stron i uwzględniania ich w ocenie końcowej wniosku. Zwróciła się z prośbą do Rady, aby podjęła kierunkową decyzję w sprawie ewentualnej modyfikacji kryterium oceny kosztorysu, ponieważ zmiana ta miałaby duży wpływ na rozkład wag procentowych pozostałych kryteriów oceny w ogólnej ocenie wniosku. Zaznaczyła również, że wszystkie dyskutowane w tym punkcie zmiany, o ile uzyskają akceptację Rady, zostaną wprowadzone do Regulaminu w marcu 2024 r.

Prof. dr hab. Mariola Łaguna poprosiła o wskazanie argumentów, które w minionych latach zaważyły za odejściem od punktowej oceny kosztorysu.

Dr Weronika Bieniasz Kierownik Zespołu ds. Elektronicznego Systemu Obsługi Wniosków NCN wskazała, że jednym z ważniejszych elementów oceny kosztorysu było wyodrębnienie go z oceny merytorycznej projektu, dokonywanej przez ekspertów zewnętrznych. Uznano wówczas, że eksperci zewnętrzni nie poczuwają się do tego, aby oceniać kwestie finansowe projektu osadzone w warunkach polskich i zgodzono się, że jest to zadanie formalne leżące po stronie NCN. Rezygnacja z oceny kosztorysu przez ekspertów zewnętrznych, w sytuacji kiedy jest to kryterium punktowane i wchodzi do oceny średniej ważonej, powodowała, że funkcjonowały dwa różne formularze ocen dla ekspertów oceniających wnioski na I etapie oraz ekspertów oceniających na II etapie. Dodatkowo przeanalizowano ocenę „koszty częściowo uzasadnione” pod kątem tego, czy w ogóle istnieje podstawa do finansowania przez NCN wniosku, jeżeli jakieś koszty nie są uzasadnione. W związku z tym uznano, że ocena kosztorysu „tak”/”nie” jest bardziej adekwatna. Zaznaczyła, że aktualnie dyskusja na temat zasad oceny kosztorysu powraca z pobudek finansowych, ale warto mieć na uwadze element wcześniejszych dyskusji na temat tego, czy NCN może finansować „koszty częściowo uzasadnione” – być może, to jedynie kwestia właściwego sformułowania kryteriów oceny. Zwróciła

uwagę, że aktualnie obowiązuje zasada, że jeżeli Koordynator Dyscyplin lub Zespół Ekspertów wskaże we wniosku koszt, który wykracza poza katalog kosztów kwalifikowalnych przez NCN, to w decyzji o przyznaniu finansowania projektu zawiera się pouczenie, że ten konkretny koszt w związku z tym, że jest kosztem niekwalifikowalnym, nie może zostać poniesiony ze środków projektu.

Prof. dr inż. Stanisław Karpiński odnosząc się do projektu zmian w Regulaminie, zwrócił uwagę na propozycję podniesienia wagi oceny w kryterium „A3. Możliwość wykonania projektu badawczego” z 15% do 20%, wskazując, że elementem oceny w tym kryterium są „kwalifikacje kierownika projektu”, a kwalifikacje te oceniane są również niezależnie w kryterium „B. Kwalifikacje i osiągnięcia kierownika projektu”. W związku z tym, zaproponował usunięcie z kryterium A3. oceny „kwalifikacji kierownika projektu”, pozostawiając ocenę składu czy dokonań zespołu badawczego. W odniesieniu do wagi oceny w kryterium „A2. Potencjalny wpływ projektu badawczego” zasugerował, aby utrzymać ją na poziomie 15%, natomiast zmniejszyć o 5% wagę oceny w kryterium B. Wyraził opinię, że w ten sposób NCN postawi większą wagę na nowość i konkurencyjność wniosku, a nie na kwalifikacje i osiągnięcia kierownika projektu.

Prof. dr hab. inż. Barbara Klajnert-Maculewicz zaproponowała, aby wstrzymać się ze zmianami odnośnie oceny kosztorysu do momentu ostatecznego wyjaśnienia sytuacji budżetowej NCN na rok 2024 r. W jej opinii wszystkie argumenty, które zostały przywołane w dyskusji na temat powodów zmiany zasad oceny kosztorysu przez Radę wcześniejszej kadencji, są nadal aktualne.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN wskazał, że zmiana zasad oceny kosztorysu na skalę punktową 0,1,2 to działanie wbrew trendom i należy pamiętać, że jednym z głównych powodów odejścia od zniuansowanej oceny kosztorysu było to, że eksperci zewnętrzni nie byli w stanie podjąć się takiej oceny. Zazaczył, że aktualnie eksperci zewnętrzni to prawie w 100% eksperci zagraniczni, a poziom umiędzynarodowienia Zespołów Ekspertów wciąż rośnie, więc należy zastanowić się nad tym, czy powrót do rozbudowanej oceny kosztorysu jest zasadny, bo przecież ekspertom zagranicznym wciąż ciężko będzie ocenić kosztorys projektu w kontekście różnych aspektów finansowych prowadzenia badań w Polsce.

Dr Monika Pobiega Koordynator Dyscyplin NZ wyjaśniła, że propozycja Koordynatorów nie zakładała powrotu do oceny kosztorysu przez ekspertów zewnętrznych, a jedynie do oceny tego kryterium przez Zespół Ekspertów.

Dr inż. Ewelina Szymańska-Skolimowska Koordynator Dyscyplin ST dodała, że eksperci zagraniczni, widząc mankamenty zaplanowanego budżetu, starają się nie być na tyle radykalni, aby wniosek z tego powodu zdyskwalifikować z konkursu. W takich sytuacjach najczęściej przekazują wniosek do dalszej oceny.

Prof. dr hab. inż. Barbara Klajnert-Maculewicz wyraziła opinię, że rozbudowanie skali oceny kosztorysu dającej możliwość wskazania jego słabych stron miałyby sens wtedy, gdy w dalszym postępowaniu kosztorys podlegałby negocjacji a poddane w wątpliwość koszty były z niego usuwane. Często zakłada się, że źle skonstruowany budżet to budżet zbyt wysoki, kiedy to zbyt niski, niedoszacowany budżet, również może być uznany za nierzetelny. Wyraziła opinię, że jeżeli coś miałyby różnicować projekty, to lepiej, aby była to ich innowacyjność, jakość naukowa i przełomowość planowanych badań.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur wyjaśniła, że za propozycją rozszerzenia skali oceny kosztorysu nie stoi argument związany z ewentualnymi oszczędnościami z tego tytułu. Przekazała, że chodzi o dodatkowe narzędzie, które pozwoli rankingować wnioski i posłuży lepszemu uzasadnieniu powodów, przez które wnioskodawcy nie otrzymują finansowania.

Dr hab. Bogumił Szady zauważył, że równie istotne jest to, w której części formularza będzie dokonywana ocena kosztorysu. Jego zdaniem inną rolę będzie pełnić ocena kosztorysu jako odrębnego kryterium C, a inną, gdy ocena ta będzie stanowić podkryterium np. w części B.

Prof. dr hab. inż. Monika Kaczmarek wyraziła opinię, że dyskusja toczy się nad uruchomieniem skomplikowanej procedury, która może niewłaściwie wpłynąć na wizerunek NCN. W jej opinii prościej byłoby wskazywać w uzasadnieniach wprost, że wniosek nie został zakwalifikowany do finansowania, ponieważ brakło środków finansowych.

Dr hab. Bogusław Przywora wskazał, że w naukach społecznych problem jest większy, przy podobnych poziomem naukowym projektach o skierowaniu do finansowania decyduje ich koszt. Przekazał, że niektóre podmioty celowo zaniżają kosztorysy projektów, co generuje konieczność dofinansowania ich ze środków własnych, aby zwiększyć szansę na uzyskanie i finansowania, ponieważ jest to ważne w procesie ewaluacji jednostki.

Dr Monika Pobiega Koordynator Dyscyplin NZ przekazała, że Koordynatorzy Dyscyplin zdają sobie sprawę z tego, jak dużo jest minusów rozszerzenia skali oceny i ile spowoduje to potencjalnych trudności. Zaproponowała, aby nie wprowadzać tych rozwiązań teraz, aby więcej czasu było na analizę problemu. Poinformowała, że kwestia zmiany podejścia do oceny kosztorysu wynikała z prośby i potrzeb ekspertów, którzy potrzebowali dodatkowego narzędzia zróżnicowania wniosków bardzo podobnych jakościowo, ale różniących się pod względem niewystracającego uzasadnienia pozycji w kosztorysie.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN podsumowując dyskusję zaproponował, aby Rada NCN w drodze głosowania zdecydowała, czy jest za kontynuacją dyskusji w sprawie rozszerzenia skali oceny kosztorysu, z terminem wejścia w życie od 15 marca 2024 r.

Członkowie Rady NCN nie poparli propozycji kontynuacji dyskusji w sprawie rozszerzenia skali oceny kosztorysu (22 głosy „przeciw”).

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur w odniesieniu do uwagi prof. S. Karpińskiego na temat usunięcia z kryterium A3. oceny „kwalifikacji kierownika projektu”, wyjaśniła, że w tym kryterium oceniane są kwalifikacje kierownika projektu w kontekście możliwości wykonania wnioskowanego projektu badawczego, natomiast w kryterium B. oceniany jest cały dorobek naukowy kierownika projektu. Zgodziła się, że można uznać, iż kierownik projektu wchodzi w skład zespołu badawczego, a kompetencje zespołu również są oceniane w tym kryterium. Podsumowując uwagi dotyczące wag poszczególnych kryteriów oceny w ocenie ogólnej projektu badawczego na przykładzie konkursu OPUS przedstawiła, że wagi będą rozkładać się następująco tj. „A. Ocena projektu” – 65% (+5%), w tym: „A1. Poziom naukowy projektu” – 30%, „A2. Potencjalny wpływ projektu” – 15%, „A3. Możliwość wykonania projektu” – 20% (+5%) oraz „B. Kwalifikacje i ociążenia kierownika projektu” – 35% (-5%). Przekazała, że analogicznie zostaną zaproponowane zmiany w pozostałych konkursach NCN, biorąc pod uwagę ich uszeregowanie w ofercie NCN, a zbiorcza tabela zostanie przedstawiona Radzie NCN na kolejnym spotkaniu.

Dr hab. inż. Krzysztof Fic wyraził opinię, że uszczegółowienie przy każdym kryterium oceny służy ogólnej informacji na temat tego, co można ocenić, bez konieczności umieszczania przez ekspertów odniesienia się do szczegółowych kryteriów w recenzjach. Jest to raczej wskazówka objaśniająca, co Rada chciałaby, aby zostało ocenione i Rada nie ma wpływu na to, co dla jednych ekspertów będzie istotne bardziej, a dla pozostałych mniej.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN wyraził opinię, że kryteria oceny są niezwykle analityczne i trzeba mieć na względzie to, że zbytnia dokładność i przeregulowanie może być mało produktywnie na etapie oceny. Wyrzucił wątpliwość co do tego, że jeżeli ekspert widzi tak szeroki wachlarz możliwości, to jest świadomy tego, że nie jest zobligowany do ich pełnego wykorzystania w trakcie dokonywania oceny wniosku.

Ad. 8. Przyjęcie ocen raportów końcowych z realizacji grantów Narodowego Centrum Nauki.

Prof. dr hab. Krystyna Bartol Przewodnicząca Komisji Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce poinformowała, że członkowie Komisji ocenili raporty końcowe z realizacji grantów NCN w grupie HS, rekomendując uznanie projektów za wykonane zgodnie z umową.

Prof. dr hab. Grzegorz Karch Przewodniczący Komisji Nauk Ścisłych i Technicznych poinformował, że członkowie Komisji ocenili raporty końcowe z realizacji grantów NCN w grupie ST, rekomendując uznanie projektów za wykonane zgodnie z umową, z wyjątkiem jednego, w którym uznano umowę za niewykonaną z koniecznością zwrotu całości środków.

Prof. dr hab. inż. Monika Kaczmarek Przewodnicząca Komisji Nauk o Życiu poinformowała, że członkowie Komisji ocenili raporty końcowe z realizacji grantów NCN w grupie NZ, rekomendując uznanie projektów za

wykonane zgodnie z umową, z wyjątkiem jednego, w którym uznano umowę za niewykonaną z koniecznością zwrotu całości środków.

Rada NCN w drodze głosowania zaakceptowała oceny raportów końcowych z realizacji grantów NCN przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 101/2023 (w załączeniu). W głosowaniu wzięło udział 20 członków Rady NCN, oddano 20 głosów „za” – prof. M. Kaczmarek oraz prof. K. Fic, z uwagi na konflikt interesów nie brali udziału w głosowaniu.

Ad. 9. Przyjęcie zasad współpracy Narodowego Centrum Nauki i Fundacji Polsko-Amerykańska Komisja Fullbrighta w zakresie programu Fullbright Senior Award.

Dr Marcin Liana Zastępca Dyrektora NCN przekazał, że do zasad współpracy prezentowanych podczas ostatniego posiedzenia wprowadzono kilka zmian edytorskich. Przypomniął, że zasady współpracy NCN i Fundacji Polsko-Amerykańska Komisja Fullbrighta dotyczą programu Fullbright Senior Award, który zostanie ogłoszony w lutym 2024 r. Program jest skierowany do doświadczonych naukowców, którzy pracują w polskich jednostkach naukowych i planują złożenie wniosków do Komisji Fullbrighta na sfinansowanie stypendiów w jednostkach w USA, trwających od 3 do 10 miesięcy. W ramach omawianego porozumienia, program zostanie wzbogacony o tzw. komponent badawczy w wysokości nieprzekraczającej 200 tys. zł, finansowany ze środków NCN – łącznie NCN przeznaczy na program nie więcej niż 2 mln zł. Przekazał, że w dokumentacji programu Senior Award zostaną uwzględnione dodatkowe kryteria oceny dla komponentu badawczego finansowanego przez NCN, tj. ocena opisu badań zaplanowanych przez stypendystę we współpracy z amerykańskim partnerem naukowym oraz ocena zaplanowanego kosztorysu. Komponent badawczy zaplanowany przez stypendystę zostanie oceniony przez Zespół Ekspertów już na etapie składania wniosku o finansowanie stażu do Komisji Fullbrighta, natomiast dopiero po powrocie ze stażu wnioskodawca wystąpi z wnioskiem o finansowanie komponentu badawczego do NCN, jednak wówczas wniosek zostanie oceniony jedynie pod kątem formalnym. Następnie wskazał, że ostatnim etapem oceny wniosku będzie rozmowa kwalifikacyjna z kandydatem przeprowadzona przez Komisję Selekcyjną, w skład której będą wchodzić również eksperci wskazani przez Radę NCN.

Rada NCN w drodze głosowania (22 głosy „za”) zaakceptowała zasady współpracy Narodowego Centrum Nauki i Fundacji Polsko-Amerykańska Komisja Fullbrighta, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 102/2023 (w załączeniu).

Ad. 10. Określenie kosztów w Komponentach badawczych finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki w ramach projektów finansowanych w programach przeprowadzanych wspólnie przez Fundację Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta i Narodowe Centrum Nauki.

Dr Marcin Liana Zastępca Dyrektora NCN przedstawił katalog kosztów, które można zaplanować w Komponentach badawczych finansowanych przez NCN w ramach projektów finansowanych w programach organizowanych przez Fundację Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta, wskazując, że katalog będzie miał zastosowanie w programie Fullbright Senior Award, który jest pierwszym programem objętym współpracą. Koszty podlegające finansowaniu NCN to wyłącznie inne koszty bezpośrednie, obejmujące następujące kategorie: materiały, usługi obce, wyjazdy służbowe, wizyty/konsultacje. Zazaczył, że NCN nie będzie finansował wynagrodzeń oraz kosztów pośrednich podmiotów, a jedynie koszty związane z realizacją Komponentu, włączając w to kontynuację współpracy z partnerami amerykańskimi.

Rada NCN w drodze głosowania (22 głosy „za”) zaakceptowała koszty w Komponentach badawczych finansowane przez Narodowe Centrum Nauki w projektach, którym przyznano finansowanie w ramach programów organizowanych przez Fundację Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 103/2023 (w załączeniu).

Ad. 11. Przyjęcie zmian w warunkach przeprowadzania konkursu SONATINA na projekty badawcze.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur wskazała, że zgodnie z decyzją Rady NCN od konkursu SONATINA 8, planowanego do ogłoszenia 15 grudnia br., zostanie zmieniony sposób prezentacji opisów projektów badawczych we wnioskach składanych w konkursach NCN. Przypomniała, że wykaz literatury zostanie wyłączony z limitów stron określonych dla poszczególnych opisów projektu badawczego, 5 stron dla opisu skróconego i 15 stron dla opisu rozszerzonego.

Rada NCN w drodze głosowania (22 głosy „za”) zaakceptowała zmiany w warunkach przeprowadzania konkursu SONATINA, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 104/2023 (w załączeniu).

Ad. 12. Przedstawienie propozycji zmian w Regulaminie przyznawania środków na realizację zadań finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki w zakresie projektów badawczych obowiązującym w konkursie SONATINA 8, planowanym do ogłoszenia 15 grudnia br.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur przekazała, że dotychczasowa zasada, że w danej edycji konkursów można być wskazanym jako kierownik projektu tylko w jednym wniosku zostanie doprecyzowana w ten sposób, że w przypadku wskazania tej samej osoby jako kierownika projektu w więcej niż jednym wniosku w danej edycji konkursów, rozpatrywany będzie wniosek wysłany w systemie OSF wcześniej. Następnie odnosząc się do dyskusji Rady podczas ostatniego posiedzenia na temat roli, jaką w procesie oceny wniosku pełni rozmowa kwalifikacyjna z kierownikiem projektu przeprowadzana w konkursach SONATINA, SONATA BIS, MAESTRO, przekazała, że Komisja proponuje usunięcie rekomendacji A, B, C i w to miejsce wprowadzenie zapisu wskazującego, że Zespół Ekspertów uzgadnia końcową ocenę wniosku według kryteriów jak w I etapie oceny wniosku, na podstawie indywidualnych opinii ekspertów i ekspertów zewnętrznych oraz rozmowy kwalifikacyjnej przeprowadzonej z kierownikiem projektu.

Rada NCN w drodze głosowania (22 głosy „za”) zaakceptowała zmiany w Regulaminie przyznawania środków na realizację zadań finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki w zakresie projektów badawczych, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 105/2023 (w załączeniu).

Ad. 13. Przedstawienie propozycji warunków oraz regulaminu przyznawania środków na realizację przez polskie zespoły badawcze zadań finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki w konkursie DAINA 3 na polsko-litewskie projekty badawcze, planowanym do ogłoszenia 15 grudnia br.

Dr Magdalena Nowak Dział Współpracy Międzynarodowej NCN przedstawiła projekt warunków oraz regulaminu przeprowadzenia konkursu DAINA 3 na polsko-litewskie projekty badawcze, którego ogłoszenie planowane jest na 15 grudnia br. Poinformowała, że ocena merytoryczna wspólnych polsko-litewskich wniosków zostanie przeprowadzona przez Zespoły Ekspertów, których członkowie będą rekomendowani zarówno przez NCN, jak i agencją litewską RCL. Ocena wspólna zostanie oparta na procedurze Lead Agency Procedure, w której NCN będzie pełnił rolę agencji wiodącej odpowiedzialnej za ocenę merytoryczną wniosków. Przekazała, że projekt uchwały uzyskał akceptację Komisji Rady NCN ds. regulaminów i procedur i będzie przedstawiony do przyjęcia przez Radę podczas grudniowego posiedzenia.

Ad. 14. Przeprowadzenie dyskusji na temat kadencyjności zatrudniania na stanowisku Koordynatora Dyscyplin Narodowego Centrum Nauki (część zamknięta).

Część zamknięta posiedzenia plenarnego Rady NCN.

Ad. 15. Sprawy wniesione i komunikaty.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN w nawiązaniu do ustaleń poprzedniego posiedzenia zaproponował utworzenie zespołu oceniającego Koordynatorów Dyscyplin w składzie: przewodniczący Komisji głównych Rady NCN HS, ST, NZ, dr Diana Dajnowicz-Piesiecka, dr hab. inż. Alicja Kazek-Kęsik oraz prof. Piotr Skarżyński. Poinformował także, że do ustawowych zadań Rady NCN należy zatwierdzanie planu działalności NCN. W związku z tym, zaproponował utworzenie zespołu do analizy Planu działalności NCN na rok 2024 r. w składzie: prof. Justyna Chodkowska-Miszczuk, prof. Tomasz Dietl, dr hab. inż. Krystian Marszałek.

Członkowie Rady NCN zaakceptowali zaproponowane składy ww. zespołów.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN przypomniał, że NCN tymczasowo złagodziło zapisy dotyczące "Polityki Narodowego Centrum Nauki dot. otwartego dostępu do publikacji". Zmiany stanowią odpowiedź na potrzeby zgłaszane przez środowisko naukowe oraz reformy polityki wydawców. Komunikat w tej sprawie został zamieszczony na stronie internetowej Centrum wraz z pismem dyrekcji NCN w tej sprawie

(w załączeniu). Następnie poinformował, że w dniach 23-24 października br. wraz z prof. M. Kaczmarek wziął udział w spotkaniu Konferencji Prorektorów Uczelni Przyrodniczych i Rolniczych, do której w formie zdalnej dołączyła również dr Aneta Pazik-Aybar i dr Natalia Galica z NCN. Przekazał, że podczas spotkania miały miejsce dyskusje dotyczące m.in. otwartej nauki, kwestii finansowania aparatury naukowo-badawczej z grantów NCN, umożliwienia odwołań od oceny merytorycznej projektów, potraktowania konkursu MINIATURA jako projektu naukowego, nowych zasad konkursu PRELUDIUM BIS dotyczących zniesienia obrony doktoratu jako warunku niezbędnego do rozliczenia realizacji projektu.

Prof. dr hab. inż. Barbara Klajnert-Maculewicz poinformowała, że podczas posiedzenia Komisji Rady NCN Nauk o Życiu odbyła się dyskusja na temat braków w funkcjonalnościach systemu RADAR do doboru ekspertów do Zespołów Ekspertów. Wskazała na potrzebę gruntownej naprawy tego systemu, celem zwiększenia jego możliwości.

Prof. dr hab. n. med. Anetta Undas poparła postulat i zwróciła się z prośbą o wyznaczenie pracownika działu IT, którego głównym zadaniem będzie obsługa tego narzędzia w taki sposób, aby uwagi nt. funkcjonowania systemu mogły zostać możliwie szybko wdrożone.

Prof. dr hab. inż. Monika Kaczmarek zaproponowała utworzenie spośród członków Rady zespołu ds. systemu RADAR złożonego z przedstawicieli Komisji Rady NCN HS, ST, NZ, w pracach którego zaangażowani byłiby prof. B. Szady oraz prof. B. Klajnert-Maculewicz.

Prof. dr hab. Grzegorz Karch poinformował, że w najbliższym czasie wyznaczy przedstawiciela Komisji ST do prac tego zespołu.

Tomasz Król Kierownik Zespołu ds. Teleinformatycznych NCN wskazał, że system RADAR, który został stworzony na potrzeby Rady i Koordynatorów Dyscyplin, jest w ciągłym rozwoju. Zaproponował przekazanie sugerowanych zmian do wprowadzenia z podziałem na potrzeby HS, ST i NZ. Wskazał, że informacje w tym zakresie nie były przekazywane, w związku z tym nie było możliwości określenia potrzeb w taki sposób, aby system był bardziej funkcjonalny.

Dr hab. Bogumił Szady potwierdził swoją gotowość do współpracy na rzecz udoskonalenia systemu RADAR. Wskazał na możliwe obszary poprawy tego narzędzia.

Prof. dr hab. inż. Barbara Klajnert-Maculewicz również potwierdziła swoją gotowość do współpracy na rzecz udoskonalenia systemu RADAR. Zaproponowała spotkanie, podczas którego można będzie przedyskutować potrzebę przebudowania tego systemu, aby dodać mu zupełnie nowe możliwości i funkcjonalności.

Dr Oskar Wolski Koordynator Dyscyplin HS wyraził chęć współpracy w imieniu koordynatorskiego zespołu ds. RADAR. Jednocześnie wskazał, że uwagi dotyczące funkcjonowania tego narzędzia nie są pomijane. Każda uwaga jest dyskutowana z osobą odpowiedzialną za funkcjonowanie tego narzędzia. Przekazał, że aby indywidualnie proponowana zmiana mogła zostać wdrożona, musi uzyskać ogólną akceptację. Rozwiązanie danego problemu, które wydaje się korzystne z jednostkowej perspektywy, niekoniecznie jest możliwe do wprowadzenia ze względu na możliwości techniczne, które nie pozwalają na wprowadzenie zmiany wg. preferencji indywidualnego użytkownika, albo ze względu na brak generalnego konsensusu do jej wprowadzenia, szczególnie w kontekście dużej zmiany. Wskazał, że utworzenie wspólnego z Radą zespołu ds. RADAR będzie pomocne w ulepszaniu tego systemu.

Członkowie Rady NCN zaakceptowali utworzenie wspólnego zespołu ds. systemu RADAR.

Na tym spotkanie zakończono.

Prof. dr hab. Robert Hasterok
Przewodniczący Rady
Narodowego Centrum Nauki

Opracowanie:
Kancelaria Rady NCN

Załączniki:

- 1) Informacja kwartalna za III kwartał 2023 r.;
- 2) Uchwała Rady NCN nr 100/2023;
- 3) Uchwała Rady NCN nr 101/2023;
- 4) Uchwała Rady NCN nr 102/2023;
- 5) Uchwała Rady NCN nr 103/2023;
- 6) Uchwała Rady NCN nr 104/2023;
- 7) Uchwała Rady NCN nr 105/2023;
- 8) Uchwała Rady NCN nr 106/2023;
- 9) Pismo Dyrektora NCN w sprawie list rezerwowych w konkursach OPUS 25, PRELUDIUM 22, SONATA BIS 13 i MAESTRO 15, KR.003.106.2023;
- 10) Pismo w sprawie złagodzenia zapisów dotyczących "Polityki Narodowego Centrum Nauki dot. otwartego dostępu do publikacji, KR.0002.10.2023.